

מיכאל יצחק מליק ואברהם פולדמן ה"ד

שנה שלושים וארבעה, גליון מס' 16

פרק ב' ברכות ו'

גלוין וזה יוצאה לאור בחסות עיריית רחובות, האגף למוסדות העירייה, המחלקה לתרבות תורנית

גין "שבט שירה" ל-ט"ו בשבט

בנס קריית ים-סוף שעלוו שרו בני ישראל את השירה, בני ישראל עמדו על שפת ים-סוף וצבח מצרים רוז' אוחרים ברכב ובפרשי. לא היה לבני ישראל אלא לברוח וכל שהם יכולו לעשות הוא, ליפל לתוכן הים ולטבע. במצב זה, שבר ה' את כל חוקי הטבע, הים נבקע לשניים, נוצרו שתי חומות מים וביניהם ישנה, בה עבר העם לעבר השני. כאשר הגיעו המצריים לשפת הים וכנסו אליו הם למעבר היבשתי, פים חור למצבו הטבעי, סגר עליהם והמצרים טבעו בהם. זה, איפוא, נס שבירת חוקי הטבע.

המפרש בין שפת השירה לברא העולם, שembr את חוקי הטבע בקтуות יס-סוף, לבין היום המשם את החוקיות שבטבע, מלמד אותנו כי חוקיות זו - לא מעכמתו נוצרה, אלא, מרא העולם הוא שקבע אותה ברצונו, וברצותו הוא גם יכול להשור אותה. החוקיות שבטבע, פועלת מפה רצונו של מי שקבע אותה, לא בעבר, אלא מפה רצונו שהוא תתקיים יום יום, כפי שאומרים לנו בתפילה: "היחדש בטוב בכל יום תמיד מעשה בראשית".

המסקנה הולעת מהנזכר היא, שום דבר בעולם מפה החוקיות שבטבע, אלא להיפך, החוקיות שב天真 פועלת מפה רצונו של ברא העולם.

כאשר נוצרה אותה סיטואציה קשה, בה עם ישראל עומד כשלפניהם נס ונתורהו צבא מצרים החודף אחריו, משה התרפל לה' שיציל את העם. ענה לו הקביה (דיק, טו-טז): "ימה תצעק אלי, פֶּרֶא אל בני ישראל וְלֹשַׁע". ואתה, תזרם את מיטך וגנבה את קץך על החיים ובקעתה, ויבא בני ישראל בתודם חיים ביבשה".

השאלה של ה"אותה חיות": מה פירוש "קָפֵר אַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְעָד"? לאן ישו, הרוי קחוט ציריך היה ה' לומר למשה: "הִרְם אֶת מִזְבֵּחַ עַל הַיּוֹם וְקַעֲהֵהוּ" ואחר כך "קָפֵר אַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְעָד!!!" התשובה לכך היא ש כדי להיות ראי לו רק שה' עשה לך וישbor את חוקי הטבע עבוך, אתה צריך תחילת להפנוי אמונה ולבסוף למים. אך אמר תחילתו "קָפֵר אַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְעָד" לתוכן חיים ואמם ימגיט בכך את אמונותם ובטעונים בהם, הם יהיו דראויים לכך שהם יימקעו.

דובי סלע

לאען הרב שרגא פייבל ברוך צצ'יל בעץ צבי אריה הלו זיל, נלבע טין בשבט תשל"ז גליון זה מוקדש עיי' הרב אברהם פוס שיח'

**לע"ג מורת שפרינצקה וזל עלייה בתי ר' יacob אריה ימל זיל, נלביע ייט בשבט תשע"א
נתרם עליי בעלה ר' מנחים זיל היילדים אשרינו**

לעיש הרב ברוך ישע שלביבו צ'יל, רבה הראשי הראשון של עכו, נלב"ע ג' בשבט תשמ"ט
ולעינ' חותני ואבי, דער אברהם אהרון גינזבורג צ'יל
רופא האיש שהראייה צ'יל, נלב"ע ט"ו בשבט תש"ב
תנצבייה

לוח מודעות/עורך: נפתלי ערי

משה מקיים ההבטחה ליאוסף

גם בتوز' ההכנות ליציאת בני ישראל ממצרים, לא שכח משה את ההבטחה שניתנה לישע, להעלות את עזמותיו ממארים.

זכור, השבע יוסף את אחיו, שכשר יגאל ממצרים
על אות עצמותיו ממצרים לאח' ישראל. מקורות ידיעי
דבר, נסder למתבונן, שיסוף נתן לבני ישראל סימן, באומרו:
„פֶּשְׁקֵךְ ?פֶּקַד אֶל קִים אֶת כָּכָם“. בכרמל המילים „פֶּקַד ?פֶּשְׁקֵךְ“,
רמז יוסף, שנואלים של ישראל יהיה י'פֶּקַד פֶּה - מגננים,
הכופל במילוטוי.

סתבון המלהו את משה מקרוב, הבחן במשה, היוזם אל ה'יאור ומשליך חותם לתוכו ואז צי ארוח של יוסוף, על פניו המים. לשאלתו של כתבונו, הסביר משה, שבמנון הטמיטו המטירים את ארוחו של יוסוף במתוך ה'יאור. עתה, כשביקש להעלות את הארון, לא ידע משה היכן ימצחאו וLEN השליך אל ה'יאור את הכתב עלה שור" (כבודו, פרכתו של יוסוף היא: "כבוד שורן נקד לוי") והוא עלה הארון על פניו המים.

נשות ישראל מאמינות יותר מהגברים

בקבוקת הנס הגדול שנעשה על ים-סואן, שרו משה ובני ישראל שירה לה.
מיד אחריו שסיימו בני ישראל את השירה, יצאה מרים הנביאה - אחות אהרן - וילשא כל הנשים בתופים ובמחרולות. מתברר, שהנשים היו חזקות יותר באמונתן מאשר משה לחתול בשירה ואלו הנשים עד בטרם יצאו ממצרים, איזו בין הפיקוח
ויליכלו לשיר לה, באמונה ברורה וモצתה, שהי' יוולה להם נס ויקיים את הבתחו לשל

דָרְשָׁנָה
מהמדרשה ל-ט"ו בש

וקרא רביה - קדושים כה, ב – דרש רבי יהודה בן פזי: מי נגלה עפר מעיןיך אדם הראשון, שלא יכולת לערמוד על צויק שעשה אמת, והרי בזאת מפתיעין עלרלה שלוש שנים. אמר רב הנא: כד שמע בר קפרא כך, אמרה: פפה דרש רבי יהודה בן אחותינו, והוא הוא דרבנן (ויקרא ט, כג): "ויכי תבאו אל הארץ ונשענكم כל עץ מאכל".

ילקוט שמעוני - קדושים, רמז טרכו – "יערלטם ערלטו את פריו" (ויקרא ט, כג), מדבר בתניאך: שלוש שנים יהיה לכם ערלים – שאיתנו יכול לא להשיך ולא לדבר. "ובשנה הרביעית יהיה כל פרו��ש" – שאבוי מקדשו לתורה, "הלוילים" – שהמהלך להקב"ה. "ובשנה החמישית תנأكل את פריו" – משעה שהוא מתחילה לקרות בתורה, להוסיף לכם תנאותיו. מכאן שנו ורבותינו (אבות ה, כא): "בן חמיש שנים למקרא, בן עשר שנים למשנה".

לקוראים: מארמים המופיעים ללא ציון שם הכותב, נכתבו על ידי חברי המערכת

הברית המיצוגית: הרוב אברהם פוס, משה רוט, נפתלי עיר, יהודה מליק העריכה בסעיף אברכוי כולל י"ד ברודמן" ללימודיו הוראה ודיניות, בית שפרא, רחובות

טלפון: 08-9412048

[אתרנו באינטרנט:](http://www.pirsuma.com/siach)

דפסה: דפוס ש.ה.ר. רחובות טל. 6-9475106

מידת הביטחון

הקב"ה מטביע את פרעה והילו בים ומוכחים לעולם, שמילוי
מעצמות - אינים אלים, כפי שמקובל יס-סוף, לימד הקב"ה את המצרים, א'
המכות שקדמו לקריעת ים-סוף, מיוחה הכוח העליון האמתי: ס'
ישראל ואת העולם הקדום כולם, מיוחה הכוח העליון האמתי: ס'
אליל' מצרים לא עמדו נגדה! אבל פרעה חשב, שאוטו הקב"ה
לא יצח, כי רב חילו. אך, כאמור, חזא טעה. ואכן, האפקט ע' נ' פלשת... נ'
העולם היה: "שמעו עמים ירزاון, חיל הארץ ישבי פלשת..."
כל ישבי כנען (טו, ד-טו). הנה נוצרה הרותעה בעולם מפני
והעמים יחששו לנסות ולפוגע בישראל. גם היום, אנו מתאמיצים
ליצור הרותעה אצל אויבינו סביב, אך אנו עושים זאת על
הפעלת כוחנו הצבאי. זה לא תמיד מצליח, כי "שקר הסתום
לתשועה" (תורהים לג, ז). עלינו לשאוף לנצח, כי "ה' בלחם לכבר
ואתם פערשווין" (יד, ד). בדין הדבר ואם נהיה וראים, ה'
שהקב"ה יפרוש מעליינו כנפיו (=כיפת ברזל...) ויקן עליינו. על
לצורך, שי"ם ה' לא ישמר עיר, שזאת שקד שומר" (תורהים קט'
א). لكن, על הממשלה שנברורה לדעת, שלג' גודל תקציב הבטרון
יקבע את בטורנו.

פרשנות מלמות אונתו עד, שם בתרום הכלכלי, זוקוק
או למידות הבטרון בה. הנה עם ישראל רץ ונזעך למשוך
משה צעק לה, המספק להם קן ושלו יום יום. ולמה לא קיבב

"ולא נחם... פן ינחים"

"יעיה בשליח פרעה את העם ולא נעם אלקים זוך אויך פלשתים... פן יתעם העם בראג'ם מלוחמה ושב' מצרים" (גמ. יז, י). פסוק זה, בו נפתחת הפרשה, מבלייט את משחוק המיללים "עטם" - "עטם". מילים אלו נזכרות ונזרגות בזאת נסח דודמן, אך ממשמעון שונה: "עטם" - במשמעותו המקורי, ו"עטם" - פירושו: רורתה. אנו מוצאים בזורה בכמה וכמה מקומותו "משחקי מילים" שאלות, והשאלה הנשאלת היא: האם מתרחן אינה אלא תפהאתה ממליצה, או שיש כאן יותר מזה?

השפט שלט מכונה גם "שבת שירה", על שם שירתם הים התקראת בה. גם התורה כולה מכונה "שיריה": "ווענה פטבי לכם את השירה הזאת" (דברים לא, יט).

על החבונה בין "שיריה" לבן "פרוזה" עמדו רבים. לאן גולדברג, במובא לפירון שכנה "חמשה פרקיםabis השיריה", סוקרת כמה מן ההבחנות הללו. בסופו של דבר, מתקבלת את הבוחנות של המשורר והפליטון האנגלי - קלוריין, שאומר: "פרוזה - המיללים במיטיב סדרון, שיריה - מיטיב המיללים במיטיב סדרון". ככלומר, כאשר המשורר כותב שיר, הוא בחר בקפידה ורבה את המיללים שבין הום משתמש. לא הרוי מילה אחת כミלה הנדרת

ט"ז בשבט

המשנה במסכת ראש השנה (א, א) מונה: "ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולמלכות. באחד באדר, ראש השנה למועשור בהמה. רבי אלעזר ורבי שמואון אמרו: באדר, ראש השנה לשניהם. רבי אלעזר ורבי שמואון אמרו: באדר בתשרי, באחד בתשע, ראש השנה לשניהם ולשניטין ולזילבולות, לנטיעת ויליקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן דברי בית שמאי. בית הלל אמרו: בחמשה עשר בו". מה המשמעות של ראש השנה לאילן? וכי עםדים האילנות ועשה חסוב נפש, חוזרים בתשובה, כיצד שעושים בני האדם בראש השנה? אלא, כפי שאומרת התוספתא (تورומות, ב, ה): "אין תורומין מפירות שנה זו על פירות שנה שעברה, ולא מפירות שנה שעברה על פירות שנה זו". כלומר, טו בשבט הוא הקו המבדיל לעניין המעשיות של פירות האילן. גם הסיבה לבחירות מועד זה דוחוקה, מפורט (ראש השנה ד, א): "הואיל ויצאו רוב גשימי שנה". רצחה לומר, הויל וכבר קיבל האילן את רווח מנת השמיים, ראוי לציין כאן את הגובל, בט מפסיק האילן ליטק מפימי השנה שעברה ויונק עתה מפימי שנה זו.

העליה מודדים הוא, שראש השנה לאילן, לא האילן חוגג את ראש השנה, אלא כשם שגד ראי השנה האחרים המוזכרים, ומהווים עבורה צייני-דורך. אך, בימה זויה השנה לא נצמיד את חילופי השנה לנוין מעשיהו (אי בתשיי) שהוא גם ראש השנה ל' השנה

במסכת אבות שניות (ג, ז): "רבינו שמעון אומר: י' מהלך בחד

“חַדְלָה לְנֶעֶר”

פינה ההאלכה

מלאכת בונה (1)

לאחר שעסוק בעניין מלאכת בונה **בכלים**, עוסוק בעניין **בונה בקדושים**.
במסכת שבת (כב, ב) מבואר, שמלאכת בונה לא נאמרה רק
במי שבועה בית או כותל, אלא אף החופר גומא על מנת להניא
בה חפצים - חייב משום בונה. וכן הסותם נקב בכותל, וכן שם,
ע, ב הנוטל בשושית ביתו ומתקן בהזאת קרע הבית - חייב
מושך בונה.

ז. מוט שיש בו קפץ העשוי תלוות על גביו את הניר
שבשיריותם, כתוב ה'ארחות שבת' (שם, יח), שהרבי יוסף שלום
אלישיב אסר להורידו ולהחזירו בשבט, כיון שמות זה הוא
קבע בבניין ורך לעת הצורך מסירים אותו ומוחזירים אותו מיד
להרומו.

אמנו, הביא שם, שרב שולמה זלמן אויערבך מתיר במקורה זה, וכן ב"חוות השנאי" (לו, ג, עמוד רמח). וטעמו הוא, שאין זה מוסרין על הבניין, שמסתבר שऋב כשיםוש לעיטים קרובות. ה"שמירת שבת כהלהטה" (פכ'ג, מהדורות חדשות, סי'יט) פסק שמותג.

פינה הՁקנה

מלאכת בונה (א)
לאחר שעסוק בעניין מלאכת בונה **בכלים**, העסוק בעניין
בונה בקירות.
במסכת שבת (כב, ב) מבואר, שמלאת בונה לא אמרה רק
במי שבונה בית או כותל, אלא אף החופר גומא על מנת להניא
בה חפצים - חייב משום בונה. וכן הסותם נקב בכותל, וכן (שם,
עב) הנוטל בשושית בבית ומתקן בהז את קרע הבית - חייב
משום בונה.

נביות זוגיות מעשיות בעניין זה:

- א. החזרת דلت על ציריה -** הגמרא אמרת: "ציר דلت שידה תיבה ומגדל דות ושל יצע - לא ייחזיר, ואם החזרי - אמרת הגמרא במסכת שבת ככ' ב' ומחדול לקרקע, חшиб בגין כל דחויה". וטתקעה ברווח - בכל זאת חייך, מושם שעבב נניין, אפילו ללא תקיעה. مكان, שאישל בית או חדר) שנתפרקה או נשמונה מ